

Sfântul Simeon Stâlpnicul din Muntele Minunat

*„Dorind frumusețea
Mirelui Celui fără de moarte”*

Viata și cuvinte de folos

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2013

Cuprins

Viața Cuviosului Simeon Stâlpnicul din Muntele Minunat	7
Cuvinte de folos	47

Medalion cu Sfântul Simeon Stâlpnicul din Muntele Minunat alături de mama sa, Marta, și monahul Conon. Cca 1100 d.Hr. Medalionul se află în posesia Fundației Norman O. Stone și Ella A. Stone, cf. Philippe Verdier, „A Medallyon of Saint Symeon the Younger”, The Bulletin of the Cleveland Museum of Art, vol. 67, No. 1 (ian. 1980), p. 17.

Ce este podoaba în lume și frumusețea înșelăciunii față de veștejirea spre moarte a sufletului, spre osânda înșelăciunii prin faptele rele? Unul ca acesta, fiind spurcat, este departe de a stârni spre dragoste frumusețea Mirelui celui fără de moarte. Nu este, oare, necuvios aceasta, că frumosul chipul al Ziditorului este înfrumusețat cu podoabe stricăcioase ale trupului și nu mai oglindește Cuvântul unit cu rațiunea, pentru ca prin aceasta, oglindind slava Domnului, să formăm în noi înșine acest chip, din slavă în slavă? Căci nu ca să ne aruncăm în relații spre amestec rușinos, ci frumusețea sufletului trezește dragostea față de Dumnezeu pentru adevăr, blândețe și dreptate.

Căci iată, Domnul, vrând să ne arate nouă nunta sufletului purtător de Dumnezeu și împodobit într-o nestrucăciune, zice: „Asemenea este Împărăția cerurilor cu zece fecioare, care, luându-și candelarele lor, au ieșit într-o întâmpinarea Mirelui”¹. Și nu a comparat slăvită Împărăția Lui cu avuții sau frumuseți, fiindcă acestea, stricăcioase fiind, trec repede și fac sufletul întinat și neîmpodobit pentru El. Iar numele fecioriei este curăție și ușurare trupului, bună mireasmă curată și cort purtător

* Fragmentele din această secțiune fac parte din volumul Sfântul Simeon Stălpnicul din Muntele Minunat, *Cuvinte ascetice*, traducere de Laura Enache, Editura Doxologia, Iași, 2013.

¹ Mt. 25, 1.

de Dumnezeu. Căci fericiți sunt cei care-și păstrează trupul curat, fiindcă aceștia vor fi templu al lui Dumnezeu.

Cuvântul al XIX-lea, 1-2

Domnul cu multe îndemnuri și mustrări și cu certare pentru iubirea de argint și desfătarea veacului acestuia, deplângându-ne pe noi, zicea: „Vai vouă, bogaților, că vă luați pe pământ mângâierea voastră! Vai vouă, celor ce sunteți sătui, că veți flămânzi! Vai vouă, celor ce astăzi râdeți că veți plânge și vă veți tângui, vai vouă când toți oamenii vă vor vorbi de bine!”². Căci bogăția la iubirea de argint împletesc și meșteșugirile diavolului. Căci pe unii îi văd în aur și în slavă omenească și îi acoperă cu cinste. De ceilalți se rușinează ca de niște săraci. Și uneori se folosesc de frumusețea trupurilor pentru dragoste, pentru plăcerea întinăciunilor și despoaie viața săracului. Altădată se jură îndată, insultând nunta, trăiesc fără de rânduială și, săvârșind rușinea, nu se sfiesc de adulter. Și trupurile și le desfătă cu mâncăruri grase, ca în ziua tăierii. Și se folosesc de vinuri scumpe pentru desfrâu. Pentru aceasta, vai celor bogați că-și iau pe pământ mângâierea lor. Căci fie văd nădejdea lor și luptă împotriva lui Dumnezeu prin cuvinte de hulă, fie ajung la poftă și sunt stăpâniți de nebunia cea împotriva lui Dumnezeu cutezătoare, și cuvintele drepte le batjocoresc.

²Lc. 6, 24-26.

Căci pãrtinesc pentru daruri pe nelegiuit, iar pe cuvios și pe cel blând îl asupresc. Pe orfan îl sufocã spre pradã, iar pe vãduvã spre rãpire cu nedreptate o lovesc și o ucid cu vicleșug, pe rugãtorul nevoiaș îl nimicesc, pe datornic îl lipsesc de pãine, judecã mincinos și osândesc în chip mincinos și spun fãrãdelegi și, minciuni grãind, osândesc pe nevinovați și rãd, necinstindu-i, de sufletele dreptilor, împrumutã cu arvunã și cu înscrișuri de fier și cer dobândã din nedreptate. La fel, plãsmuind zapisuri, uitã de legea Celui Preaînalt.

Cuvântul al XVI-lea, 1

Sãgeata vãnãtorului de pãsãri doboarã uliul din înãlțime, la fel și monahul prin mãndrie cade din ceruri. Vinul amestecat cu apã caldã este mai bun la gust, iar faptele monahului sunt mai bine primite, când sunt amestecate cu învățăturile credinței și cunoștința adevãratã. Untdelemnul se separã de apã și postul spurcat al celui nedrept nu se apropie de Dumnezeu. Leul rage dupã pradã, așã și pizma monahului, spre rãpirea aproapelui. Țapul pãros se aratã bun la vedere, la fel și tina monahului, prin slavã deșartã. Oaia care sare pe alături are lâna nefolositoare celui ce o are, și monahul tuns fãrã psalmodie nu se va zidi în Dumnezeu. Stea de stea se deosebește în slavã dupã vederea luminii, la fel și monahul se deosebește de frați prin îndreptarea covârșitoare a

virtuților. Trestia plecată de vânt rămâne nevătămată, iar supunerea monahului îi așează sufletul în ceruri. Izvorul cel veșnic adapă sufletele multora și învățătura monahului virtuos îngrașă oasele bărbaților. Casa care are temelie pe stâncă rămâne neclintită la ploaie, la revărsările râurilor și la vânt, iar monahul întărit pe piatra credinței se arată încercat să nu se clatine de meșteșugirile înșelării în amăgirea oamenilor.

Cuvântul al IV-lea, fragment

Diavolul de la început păcătuiește și păcătoșii împreună cu el vor fi osândiți. Faptele rele și nebunești se fac în întuneric și vor primi răsplată în întunericul cel mai dinafară. Tunete, fulgere, ploaie, soare, lună, stele, schimbările cerului și văzduhului, pământul și cele de pe pământ, izvoarele și șuvoaiele s-au slobozit și noi nu am voit să punem capăt relelor noastre. Cuvântul Psalmistului l-am disprețuit și teatrul l-am lăudat. De la dumnezeiasca citire ne astupăm urechile, dar ne deschidem urechile spre auzirea vorbelor de rușine. Am urât adevărul din muștrare, și minciuna din laudă am iubit-o, ne-am lipsit de slavoslovie și mulțumirea cea către Dumnezeu, dar ne-am îngrijit de bărbi. Nu putem arăta nici un semn al virtuții; veșmintele noastre le-am distrus prin lenevire. Să plângem, așadar, iubitorilor, fiindcă suntem nepăsători față de atâta slavă, fiindcă ne îndreptăm spre atâta deșertăciune.

Cuvântul al XXX-lea, 8-9